

مصطفی راغب خواننده موسیقی پاپ در گفت‌وگو با «ایران»

هنرمندان فاقد خلاقیت خانه نشین می شوند

اغلب آثار موسیقی پاپ در شأن فرهنگ و هویت ایران نیست

موسیقی

نداسیجانی

خبرنگار

«اگر من موسیقی سنتی را دنبال می کردم و همان راغب سال‌ها قبل بودم، قطعاً امروز به این میزان شناخته نمی‌شدم.» این بخشی از صحبت‌های مصطفی راغب خواننده موسیقی پاپ است. ژانری از موسیقی ایران، که همچنان اما و اگرهای بسیاری دارد و ترانه‌هایش مورد انتقاد اهالی موسیقی و کارشناسان این حوزه و بعضاً خانواده است. راغب بر این عقیده است هنرمندان با حفظ ریشه هنر، باید حرف تازه‌ای در موسیقی داشته باشند. مصطفی راغب در گفت‌وگو با «ایران» از محتوای امروز ترانه‌های موسیقی پاپ و انتقاد خوانندگان سنتی به خوانندگان موسیقی پاپ و در ادامه علت موفقیت همایون شجریان می‌گوید که در ادامه می‌خوانید:

نقدی که طی این سال‌ها به موسیقی پاپ وارد بوده و همچنان گتفه می‌شود، بحث ترانه و کلام است. ترانه‌های عاشقانه بی‌محتوا و سطحی که فراگیر شده و نسل جوان را به خود جذب کرده است. باتوجه به شناخت شما نسبت به انتخاب ترانه، در بخش موسیقی پاپ، چه ترانه و اشعاری مورد توجهتان است؟

بدون هیچ شعاری باید بگویم درانتخاب شعر و ترانه، وسواس بسیاری دارم و این موضوع همیشه مدنظرم بوده و هست. براین اساس سعی‌ام براین است ترانه‌هایی را انتخاب کنم که مورد پسند و سلیقه نسل امروزهم باشد؛ البته کلام و ترانه‌هایی که ادبیات کشورمان را زیرسؤال نبرد و هرگز زیربار چنین انتخاب‌هایی نخواهم رفت. بنابراین در ژانر کاری‌ام از ترانه‌هایی استفاده می‌کنم که ازمحتوا و مفهوم مثبت و خوبی برخوردار باشند و عشق را به‌درستی روایت کنند و در اذهان باقی بمانند. فراموش نکنیم، ما نندگاری آثارموضوع بسیار مهمی است که باید

اساس کار قرار گیرد. مانند موزیک‌ها و آهنگ‌های قدیمی که همچنان شنیده می‌شوند و مخاطبان بسیاری دارند. من نیزعلاقه‌مند به آثارخوانندگان قدیمی هستم. به این دلیل که دارای محتواهایی ارزشمند و قابل شنیدن هستند. جالب است بدانید، برخی مواقع کارهای خوانندگان غیرمجاز لس‌آنجلسی، ارزشمندتر از کارهای جدیدی است که توسط خواننده‌های کشورمان خوانده و شنیده می‌شود. به این دلیل که در پس تولید و انتخاب این آثار قدیمی، آگاهی و دانش و تفکر قرار گرفته است. یک هنرمند موسیقی؛ آهنگساز، تنظیم‌کننده و یا خواننده، سال‌ها در حرفه خود ریاضت می‌کشد تا یک اثر ماندگار به دست مخاطب برساند. هنرمندان بزرگ و فاختری که نام و هنرشان در بخشی از تاریخ کهن کشورمان برای همیشه ثبت و ماندگار شده است. براین اساس، نباید از اصالت خود دور شویم و فاصله بگیریم، چراکه همان‌طورکه قبل‌تر اشاره شد، اندیشه، تفکرخوب، شعرخوب، آهنگ خوب و صدای خوب خواننده، رمزوفقیّت و ماندگاری آثارخوب هنرمندان موسیقی کشورمان است. نکته دیگراینکه هیچگاه نباید دچار کبر و غرور شویم و بر این اندیشه باشیم که به جایگاهی رسیده‌ایم. من براین عقیده‌ام یک هنرمند تا پایان عمرش بایستی بیاموزد و تجربه کسب کند. من نیزبا آنکه به تدریس تصنیف‌خوانی و آوازخوانی می‌پردازم، اما همیشه خود را یک هنرجو می‌دانم و درصحنه اینستاگرام این موضوع را با خود یادآوری می‌کنم، چرا که هنر همچون اقیانوسی است بی‌پایان،

که هرچه درعقب آن بیشترفرورویم، زیبایی‌های جدید کشف می‌شود و شیفته‌پیدایش بیشتری خواهیم بود. به عنوان مثال، استاد شجریان تا ۵۰ سالگی تجربه کسب می‌کرد و می‌آموخت و یا دیگرآسائید. اما جای تأسف است که بگویم ما نسل امروزی‌ها، ریشه خود را فراموش کرده ایم. چه کسی یا کسانی می‌خواهند ریشه‌مان را فراموش کنیم؟ چرا خوانندگان امروزی، با شاعران درجه یک همکاری ندارند؟ چرا آهنگسازان خوب و درجه یک کشورمان خانه‌نشین شده‌اند؟...

درحال حاضراغلب آثار موسیقی پاپ، آمیخته به شعرهای سخیفی است که در شأن و شخصیت یک اثر فرهنگی و هنری با هویت ایرانی نیست. در کشور ما شاعران بزرگی همچون حافظ، سعدی، مولانا، خیام و... متولد شده‌اند و شعر سروده‌اند که آثارشان تا نسل‌ها بعد، همیشه خواندنی و شنیدنی است. موضوع جالب و قابل توجه در ترانه‌های امروزی این است که دراغلب این کارها صحبت از خیانت به گوش می‌رسد. درحالی که در زندگی و آثار گذشتگان ما آتقدرعشق مقدس بود که هیچگاه از خیانت صحبتی به میان نمی‌آمد.

آیا می‌توان این اشعار را در قالب موسیقی پاپ هم قرار داد؟

بله، می‌توانید یک شعر از حضرت مولانا را با تنظیم مدرن و امروزی در موسیقی پاپ به کاربرید. مثلاً دیپ هوس. خود من به شخصه در تمامی کنسرت‌هایم در بخش آوازی از این اشعار بهره می‌برم. اگرچه سال‌های بسیاری است که خوانندگان موسیقی پاپ، در اجراهای خود آواز نمی‌خوانند. این‌درحالی است که در گذشته، خواننده‌ها، هنگام اجرا، آوازهم می‌خواندند و این بر زیبایی کار اجرا می‌افزاید. من نیزاین رسالت را در خود می‌بینم از اشعار وزین شعری گرانقدر در قالب آواز استفاده کنم تا هم مردم عزیزمان با آواز ایرانی آشتی و با آن ارتباط برقرار کنند و هم شعرخوب و درست به گوششان برسد. تمامی این کارها و تلاش‌ها برای لذت بردن مخاطب از موسیقی است، اگرچه هنوزم موفق نبوده‌ایم اما سنتی را دنبال می‌کنم و همان راغب سال‌ها قبل بودم، قطعاً امروز به این میزان شناخته نمی‌شدم. ما باید مخاطب شناس و دارای ایدئولوژی باشیم و هدفمند قدم برداریم. اگر من هنوز در گذشته می‌ماندم و به ردیف آوازی نصب بیجا نشان می‌دادم، آیا امروزهمچنان همان مخاطبان ردیف آوازی در اجراهایم حضور داشتند؟ پس باید در کنار آندوخته‌ها به فکر نسل جدید هم باشیم منتها با حفظ چهارچوب و اصول موسیقی اصیل. نسل‌ها درحال تغییر است و به دنبال آن سلاقی مخاطب نیزتغییر کرده است. براین اساس موسیقی ما نیز بایستی به روز باشد اما نباید ساختار اصلی را کنار گذاشت.

عنوان می‌کنم. ایشان خواننده بسیاری خوشفکری است و یکی از بهترین خوانندگان موسیقی آوازی کشورمان است و تخصص بسیاری در این زمینه دارد و در کنار آن مانند پدر بزرگوارشان وسواس بسیاری بر انتخاب اشعار دارد. اما سؤال این است، اگرهمایون شجریان عزیز مانند پدرش یک تعداد اشعار را انتخاب می‌کرد و ردیف آوازی و پیش‌درآمدها را می‌خواند و تنها در این سبک ماندگار می‌شد، آیا آن کنسرت‌ها در این سال‌ها مورد استقبال قرار می‌گرفت؟

همایون درکنار فعالیت‌های خود، مسیر دیگری را هم انتخاب می‌کند و برای جذب مخاطبان بیشتر، تصمیم می‌گیرد تلفیق را به کارهای خود اضافه کند و به اجرا بگذارد. مانند آلبوم «نه فرشته‌ام نه شیطان» و یا آلبوم «آرایش غلیظ».

همایون توانست با این دو اثر مخاطبان بسیاری جذب کند. من نیز بر این‌نظرم یک خواننده بایستی استراتژی داشته باشد و نباید تنها به خواندن آگنفا کند بلکه خلاقیت هم داشته باشد.

اما عده‌ای از همین خوانندگان براین‌نظرند این روش موجب می‌شود موسیقی آوازی آرام آرام کنار گذاشته شود؟

خیر، ریشه هیچ وقت از بین نخواهد رفت، کما اینکه موسیقی ما دارد به سمت موسیقی کلاسیک ایرانی برمی‌گردد. ما نمی‌توانیم با یک سری قوانین که ساختارم مربوط به گذشته است، مخاطب جذب کنیم. هنرمند باید در جریان اتفاقات روز دنیا باشد و کارهای خود را به روزرسانی کند. نمونه بازار آن، همان‌طور که اشاره کردم همایون شجریان است که توانست مخاطبان بسیاری، بخصوص ازنسل امروز که با موسیقی سنتی میانه خوبی ندارند، جذب کند. براین اساس کسانی که طرز تفرشان این‌گونه است، خود مسیب خانه‌نشینی‌شان بوده‌اند. خود من به شخصه اگر فقط روی موسیقی سنتی و ردیف‌های آوازی کار می‌کردم و نسبت به آن تعصب نشان می‌دادم دچار همین مشکل می‌شدم. برهمین اساس دانش و داشته‌هایم را با موسیقی پاپ تلفیق کردم و طرفداران خود را گسترده‌تر کردم و در کنار آن زانر اصلی‌ام که موسیقی دستگامی است نیز فراموش نشود. شک نکنید، اگر من موسیقی سنتی را دنبال می‌کردم و همان راغب سال‌ها قبل بودم، قطعاً امروز به این میزان شناخته نمی‌شدم. ما باید مخاطب شناس و دارای ایدئولوژی باشیم و هدفمند قدم برداریم. اگر من هنوز در گذشته می‌ماندم و به ردیف آوازی نصب بیجا نشان می‌دادم، آیا امروزهمچنان همان مخاطبان ردیف آوازی در اجراهایم حضور داشتند؟ پس باید در کنار آندوخته‌ها به فکر نسل جدید هم باشیم منتها با حفظ چهارچوب و اصول موسیقی اصیل. نسل‌ها درحال تغییر است و به دنبال آن سلاقی مخاطب نیزتغییر کرده است. براین اساس موسیقی ما نیز بایستی به روز باشد اما نباید ساختار اصلی را کنار گذاشت.

اخبار

۲ نمایش «فاطمه (س)» و «غربت یاس» ویژه بانوان به صحنه می‌روند

نمایش‌های مذهبی «غربت یاس» و «فاطمه (س)» به مناسبت شهادت حضرت زهرا(س) ویژه بانوان به صحنه می‌روند. نمایش مذهبی «غربت یاس» ویژه بانوان همزمان با شهادت حضرت زهرا(س) در فرهنگسرای اشراف اجرا می‌شود. این نمایش ویژه عموم بانوان در روزهای سه‌شنبه، چهارشنبه و پنجشنبه ۲۲، ۲۳ و ۲۴ آذر ساعت ۱۵ در سالن سینما اشراف و روز پنجشنبه ۲۳ آذر ساعت ۱۰ صبح در فرهنگسرای اشراف به صورت رایگان به صحنه می‌رود. نمایش «فاطمه (س)» به نویسندگی و کارگردانی مریم شعبانی نیزپس از دو سال اجرا در ایران و یک نوبت اجرا در کشور عراق، از چهارشنبه ۲۲ آذر تا ۶ برای سومین سال متوالی در ایام فاطمیه در تالار سوره حوزه هنری اجرا می‌شود. / **مه‌ر**

محمد حسین لطیفی بازیگران جدید تربیت می‌کند

محمد حسین لطیفی کارگردان سینما و تلویزیون قصد دارد بازیگران مستعد را به سینما و تلویزیون ایران معرفی کند. او در این باره اظهار داشت: بازیگرانی می‌توانند ویدیویی از بازی خود در یکی از کارهای سینمایی و تلویزیونی را در تارنمای بنیاد هنرمندان مهرآفرین بارگذاری کنند که در مرحله نخست پس از تأیید بازی بازیگر، فرد به مرحله بعدی و تست حضوری راه می‌یابد. ما به دنبال خروجی کار هستیم تا بتوانیم بازیگرانی برتر را به سینما و تلویزیون معرفی کنیم. / **ایرنا**

برگزاری بخش ویژه غزه در چهل و دومین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر

بخش ویژه غزه در چهل و دومین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر برگزار خواهد شد و آثار تولید شده با محوریت مقاومت ملت فلسطین حاضر در بخش‌های مختلف این رویداد، در این بخش هم اجرا خواهند شد. به گفته مهدی حامدیسفایان، دبیر چهل و دومین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر: «با توجه به اهمیت موضوع مقاومت فلسطین و رویدادهای اخیر در غزه، نسبت به آثار متنوعی که در این مضمون به بخش‌های مختلف جشنواره رسیده‌اند، توجه ویژه خواهد شد. چهل و دومین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر از ۲۳ تا ۱۲ بهمن ۱۴۰۲ برگزار می‌شود. / **اروابط عمومی**

ثریا قاسمی و فرهاد آتیش در فصل دوم «هستوران»

فصل دوم سریال «هستوران» قرار است به کارگردانی سعیدعلی هاشمی از ۲۸ آذر روانه آنتن شبکه یک سیما شود. پیش‌تر بهنام تشکر، محیا دهقانی و کاوه خداحناس به عنوان بازیگران این سریال معرفی شده بودند. ثریا قاسمی در نقش صدی جان و فرهاد آتیش در نقش ملاحسین در فصل دوم سریال «هستوران» حضور خواهند داشت. سری جدید سریال «هستوران» که عاشقانه‌ای برگرفته از قصه‌ها و افسانه‌های کهن ایرانی است، به قلم محمد حنیف به نگارش درآمده است. / **فارس**

«گیجگاه» حرف تازه‌ای برای مردم دارد

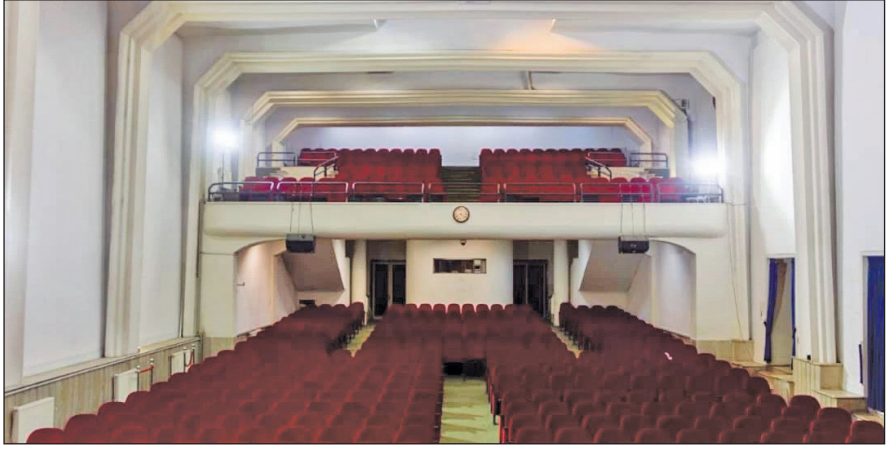
عادل تبریزی کارگردان «گیجگاه» در گفت‌وگویی اعلام داشته: «این فیلمنامه در حالی که از ۲۰ گت قبیل صحبت می‌کند، ولی فیلم عقب‌مانده‌ای نیست و برای جامعه امروز حرف دارد.» او می‌گوید: «من در کل انسان خشنودی هستم و اگر این فیلم در ایران فیلم موفق می‌شود، باز هم خشنود بودم؛ مهم برای من این است که یک فیلم ساخته‌ام و تجربه‌ای هم به‌دست آورده‌ام. اگر حاصل این تجربه موفق هم نباشد، قطعاً آن را دوست می‌داشتم. «گیجگاه» لایه‌هایی احساسی و عاطفی هم دارد و در کل از امید و اخلاق صحبت می‌کند که رنگ و بوی آن در تاروپود جامعه امروز کم‌رنگ شده است. شاید به همین دلیل با مردم ارتباط برقرار می‌کند.» / **مه‌ر**

بوده است. اگر با مفهوم اجرای عمومی تئاتر، آنچه در عصر حاضر از آن تداعی می‌شود به مفهوم تک‌اجرا ببیندشیم، عدم اقبال عامه مردم به دیدن آثار این تالار نسبت به آنچه در لاله‌زار روی صحنه می‌رفت، قابل درک نخواهد شد. این روند که از دهه ۵۰ خورشیدی آغاز شده تا نیمه دهه ۹۰ و حتی سال‌های اخیر، همچنان ادامه یافت. در همین ایام، فعالیت‌هایی از سوی رودکی و معاونت هنری برای بازگشت این تالار به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دیده می‌شد، اما نتیجه‌ای دربرداشت تا اینکه مؤسسه و عمارت تئاتری روبه‌رو از نگاه‌نامه‌ای با آموزش و پرورش خبرداد. این اقدام نوید آغاز دوره‌ای جدید در فعالیت‌های تئاتری و هنری این تالار را در دل هنرمندان و علاقه‌مندان هنرهای دراماتیک ایجاد کرد.

فعالیت هنری عمارت روبه‌رو در این تالار بیشتربر اجرای موسیقی و تحت برنامه‌ای با عنوان رزونانس شروع شد و در تبلیغات این برنامه عنوان استیج روبه‌رو به جای تالار فرهنگ مورد استفاده قرار گرفت.

اما سال ۹۸ با بروز اپیدمی جهانی و تعطیلی‌های پی‌در پی فعالیت‌های هنری جریان‌های جوان، بدیع و خلاق را کم‌رنگ کرد گرچه آنچه در این برنامه‌ها روی صحنه می‌رفت زمینه هنری دیگری داشت اما امید فعالیت صحنه‌ای این تالار و اجرای برنامه‌های تئاتری را زنده کرده بود.

اجرای تئاتر «جنون محض» به کارگردانی علیرضا کوشک‌جلالی اتفاق افتاد بود که توانست نگاه‌ها را به سوی تالاری کهن اما خفته جلب کند. تالار فرهنگ بعد از ۹ دهه که از ساخت آن

است. مقاله «بهجت‌آباد، حافظه تئاتر مدرن ایران» به قلم احسان زیورعالم که برای مجله تجربه‌نویسته و بخشی را به پیشینه این تالار اختصاص داده است شاید باید تنها تحقیق مدون درباره آن به‌شمار آورد. این منتقد و پژوهشگر تئاتر به اجرای برخی از چهره‌های گذشته و حال تئاتر در تالار فرهنگ اشاره می‌کند. اما نکته‌ای که در آن قابل توجه است تک‌اجراهای نمایشی و تأثیر قابل توجه تصمیمات آموزش و پرورش بر اجرای آثار نمایشی در این تالار

تئاتر

زهرا شایان‌فر
خبرنگار

درست در قلب پایتخت و جایی در مرکز فرهنگی و هنری تهران، تالاری با ثبت ملی وجود دارد که شاید قدمتش به قدمت تئاتر ایران باشد؛ تالار فرهنگ که سال ۱۳۱۴ خورشیدی بنا شد. این تالار، یکی از مجموعه ساختمان‌های هنری برای اجرای تئاتر، موسیقی و برنامه‌های صحنه‌ای است. سالنی با صحنه کلاسیک قاب عکسی و ظرفیت ۵۴۰ صندلی در دو بخش همکف و بالکن. با وجود آنکه، نزدیک به ۹۰ سال از ساخت این تالار عظیم می‌گذرد، اما کمتر شناخته شده است. توقف طولانی برنامه‌های عمومی آن پس از تغییر مالکیت تالار از بخش فرهنگ به آموزش بازمی‌گردد. در انتهای دهه ۴۰ و پس از حدود ۴ دهه فعالیت، این تالار به وزارت آموزش و پرورش واگذار شد و سال‌های طولانی به عنوان مرکزی برای همایش‌ها، سمینارها، جشن‌ها و جشنواره‌های